

Број: 01-321-9/19/P-130-298
Датум: 25.12.2019. године

На основу члана 28. став 1. алинеја 4. Закона о електричној енергији ("Службени гласник Републике Српске", број 8/08, 34/09, 92/09 и 01/11), члана 10. став 1. алинеја 9. Статута Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 6/10), члана 33. Пословника о раду Регулаторне комисије за енергетику Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 59/10) и члана 74. Правилника о јавним расправама и рјешавању спорова и жалби ("Службени гласник Републике Српске", број 70/10 и 7/19) у скраћеном поступку рјешавања спора по захтјеву привредног друштва "ТЕА ПРОМЕСА" д.о.о. Бања Лука, заступаног по пуномоћнику Огњену Д. Ђурићу, адвокату из Бање Луке, против Мјешовитог холдинга "ЕРС" – МП а.д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а.д. Бања Лука, у вези са тарифама по којима се енергија испоручује, односно у вези са оспоравањем обрачуна неовлаштено утрошене електричне енергије, Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске, на 130. редовној сједници, одржаној 25. децембра 2018. године, у Требињу, донијела је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. ОДБИЈА СЕ захтјев за рјешавање спора од 02.09.2019. године, привредног друштва "ТЕА ПРОМЕСА" д.о.о. Бања Лука, којим се оспорава Рачун за неовлаштено потрошњу број НФ 110644177-7307-13291 од 05.08.2019. године у износу од 17.070,80 КМ, за објекат подносиоца захтјева у улици Јована Бијелића Д.С. 202 у Бањој Луци, као неоснован.
2. Свака странка сноси своје трошкове које је имала у овом поступку.

Образложење

Дана 04.09.2019. године Регулаторна комисија за енергетику Републике Српске (у даљем тексту: Регулаторна комисија) је примила захтјев за рјешавање спора од 02.09.2019. године, привредног друштва "ТЕА ПРОМЕСА" д.о.о. Бања Лука, заступаног по Огњену Д. Ђурићу, адвокату из Бање Луке, (у даљем тексту: подносилац пуномоћнику захтјева), против Мјешовитог холдинга "ЕРС" – МП а.д. Требиње - ЗП "Електрокрајина" а.д. Бања Лука, РЈ "Електродистрибуција" Бања Лука (у даљем тексту: противна страна), у вези са тарифама по којима се испоручује електрична енергија, односно у вези са оспоравањем рачуна за неовлаштено утрошену електричну енергију број НФ 110644177-7307-13291 од 05.08.2019. године у износу од 17.070,80 КМ на мјерном мјесту подносиоца захтјева наплатни број 110644177 у улици Јована Бијелића Д.С. 202 у Бањој Луци. У захтјеву је, између осталог, наведено да је наведени рачун незаконит, да период неовлашћене потрошње није правилно утврђен, да по приговору на овај рачун није донесена образложена одлука, да подносилац захтјева није умишљајно предузимао неовлашћене радње и да не постоји његова кривица, да су приликом

обрачуна "коришћени највећи параметри потрошње", те да поједини наводи у одговору противне стране на приговор подносиоца захтјева нису тачни. У захтјев је, као доказна подлога приложена расположива документација.

Након разматрања поднесеног захтјева од противне стране је, актом број 01-321-2/19 од 16.09.2019. године, затражено изјашњење о захтјеву и достављање расположиве документације. У изјашњењу противне стране, које је за примљено у Регулаторној комисији дана 28.11.2019. године, је детаљно образложено да је на објекту подносиоца захтјева постојала неовлашћена потрошња електричне енергије у виду самовољног прикључења на дистрибутивну мрежу без електроенергетске сагласности дистрибутера, те да је противна страна поступила у складу са прописима. Такође је детаљно образложен период, структура и правни основ за обрачун неовлашћено утрошене електричне енергије, као и основ за искључење објекта са мреже. Противна страна је доставила доказе да је тек након откривања неовлашћене потрошње издата електроенергетска сагласност и да је накнадно закључен уговор о прикључењу и уговор о јавном снабдијевању. Противна страна је поступила по приговору подносиоца захтјева на обрачун неовлашћено утрошене електричне енергије и доставила одговор у писаној форми, са образложењем због чега се није могао уважити његов приговор. Уз изјашњење је као доказна подлога, приложена документација којом је располагала противна страна.

Регулаторна комисија је оцијенила да су странке прибавиле довољно доказа на основу којих се може правилно и потпуно утврдити чињенично стање и донијети праведна одлука и без посебног саслушања странака и додатног прикупљања и извођења доказа, те је, на 128. редовној сједници, одржаној 05.12.2019. године, у Требињу, донијела закључак да се у овом спору донесе одлука у скраћеном поступку. На истој редовној сједници, Регулаторна комисија је утврдила и нацрт рјешења у овом поступку. Закључак и нацрт рјешења су достављени странкама, те је остављена могућност да странке у року од осам дана доставе коментаре на наведене акте. На интернет страници и огласној табли Регулаторне комисије објављено је обавјештење за јавност о рјешавању спора у скраћеном поступку, те је странкама остављен рок од осам дана за достављање коментара на ове акте.

Подносилац захтјева је доставио коментаре на нацрт рјешења у којима је поново, као и у самом захтјеву, приговорио на дужину утврђеног периода неовлашћене потрошње, те да подносилац захтјева није имао умишљај да неовлашћено преузима електричну енергију са мреже, јер је и његов претходник, од кога је купио објекат у септембру 2015. године, под истим околностима преко непријављеног мјерног мјеста преузимао електричну енергију са мреже дужи низ година, тако да преузету електричну енергију уопште није плаћао. Подносилац је прецизирао да остаје код захтјева за накнаду трошкова поступка, које је истакао и у захтјеву и у коментарима. У коментарима се истиче да у овом поступку чињенично стање није потпуно и правилно утврђено, те да је погрешно примијењено материјално право, те се предлаже да се захтјев у цјелости усвоји.

Извршен је увид у сву достављену документацију коју су странке приложиле, а посебно: Захтјев подносиоца од 02.09.2019. године, са прилозима, Пуномоћ за заступање од 29.08.2019. године; Изјашњење противне стране број 8145/19 од 11.11.2019. године и број 5318/19 од 22.11.2019. године; Уговор о продаји број ОПУ-998/2015 од 07.09.2015. године; Записник о контроли мјерног мјеста број 001/01451 од 28.06.2019 године; Налог за рад број 66377/5540090 од 05.07.2019. године; Записник о контроли мјерног мјеста са директним мјерењем потрошње број 001/66321 од 05.07.2019. године; Записник о утврђивању неовлашћене потрошње број 001/07453 од 05.07.2019. године; Рачун за неовлаштено утрошену електричну

енергију број НФ 110644177-7307-13291 од 24.07.2019. године; Акт о достави обрачуна о новлашћено преузетој електричној енергији број 9024/19 од 24.07.2019. године; Приговор подносиоца захтјева од 21.08.2019. године; Одговор на приговор број 9024/19 од 26.08.2019. године; Рјешење о електроенергетској сагласности за објекат крајњег купца на ниском напону број 8145/19 од 19.07.2019. године; Уговор о прикључењу број 8145/19 од 19.07.2019. године; Записник о прегледу мјерног мјеста број 8145 од 28.08.2019. године; Записник о замјени бројила број 001/52910 од 28.08.2019. године; Уговор о јавном снабдијевању електричном енергијом број 913/19-355 од 02.09.2019. године; Декларацију о прикључку број 8145-0-19-1-1-1 од 28.08.2019. године; Енергетску картицу за мјерно мјесто подносиоца захтјева ЕД број 85117219; Документацију о мјерном мјесту Гајић Славише ЕД број 118737690; Записник о контроли мјерног мјеста 001/81560 од 07.10.2019. године, Фотографије и осталу приложену документацију.

Након разматрања захтјева подносиоца, изјашњења противне стране и након извршене оцјене прикупљених доказа, како појединачно тако и у њиховој међусобној повезаности, као и на основу резултата цјелокупног поступка, утврђене су слjedeће одлучне чињенице:

- Дана 05.07.2019. године, овлаштени радници противне стране су извршили контролу мјерног мјеста ЕД број 118737690, крајњег купца Гајић Славише, у категорији потрошње "домаћинство" у улици Јована Бијелића ДС 202, у Бањој Луци и том приликом су утврдили да је објекат привредног друштва "ТЕА ПРОМЕСА", преко непријављеног бројила број 292426, прикључен на електродистрибутивну мрежу без електроенергетске сагласности и уговора о прикључењу;
- Овај објекат подносиоца захтјева је био прикључен на мрежу подземним каблом $4 \times 35 \text{ мм}^2$ – алуминијски, који је доведен до дистрибутивног ормара на објекту са ножастим осигурачима $3 \times 63 \text{ А}$, а са овога ормара је водио кабал $4 \times 16 \text{ мм}^2$ – бакарни, даље у унутршњост објекта;
- На нерегистрованом бројилу број 292426, се нису налазиле дистрибутивне пломбе, те су радници противне стране ово бројило искључили са мреже;
- Противна страна је сачинила рачун за неовлашћено утрошену електричну енергију у износу од 17.070,80 КМ;
- Подносилац захтјева је на овај рачун поднио приговор противној страни, а противна страна је подносиоцу доставила образложени одговор, у којем је констатовано да је поднесени приговор неоснован;
- Након откривања неовлашћене потрошње и искључења нерегистрованог бројила број 292426 са мреже, противна страна је донијела рјешење број 8145/19 од 19.07.2019. године о издавању електроенергетске сагласности за прикључење на мрежу објекта подносиоца захтјева на адреси Јована Бијелића ДС 202, у Бањој Луци;
- Противна страна је након издавања електроенергетске сагласности са подносиоцем захтјева закључила Уговор о прикључењу број 8145/19 од 19.07.2019. године и Уговор о јавном снабдијевању електричном енергијом број 913/19-355 од 02.09.2019. године и
- Противна страна је на основу електроенергетске сагласности издала Декларацију о прикључку број 8145-0-19-1-1-1 од 28.08.2019. године, за новоформирано мјерно мјесто подносиоца захтјева ЕД број 85117219, односно наплани број 110644177, у категорији потрошње "Остала потрошња на ниском напону".

На основу изведених доказа и утврђеног чињеничног стања без икакве сумње је утврђено да је на објекту подносиоца захтјева постојала неовлашћена потрошња електричне енергије, у виду прикључења на електродистрибутивну мрежу без електроенергетске сагласности или уговора о прикључењу, а на основу одредбе члана 89. став 1. тачка а. Општих услова за испоруку и снабдијевање електричном енергијом – у даљем тексту: Општи услови ("Службени гласник Републике Српске", број 90/12 и 81/19).

Наиме, увидом у Записник о контроли мјерног мјеста број 001/01451 од 28.06.2019 године, Налог за рад број 66377/5540090 од 05.07.2019. године, Записник о контроли мјерног мјеста са директним мјерењем потрошње број 001/66321 од 05.07.2019. године и Записник о утврђивању неовлашћене потрошње број 001/07453 од 05.07.2019. године утврђено је да је овлаштени радник противне стране приликом редовног читања мјерних мјеста у улици Јована Бијелића ДС 202 у Бањој Луци пронашао бројило број 292426, које није било регистровано у систему електричних бројила код противне стране. Имајући у виду ову информацију, овлашћени радници су, поступајући по налогу за рад број 66377/5540090, дана 05.07.2019. године, извршили контролу мјерног мјеста ЕД број 118737690, у категорији потрошње "домаћинство", крајњег купца Гајић Славише, које се налазило у објекту у улици Јована Бијелића ДС 202, у Бањој Луци. Том приликом овлашћени радници су утврдили да је објекат привредног друштва "ТЕА ПРОМЕСА", напајан електричном енергијом преко непријављеног бројила број 292426, које није било пломбирано пломбама дистрибутера. Преко овога непријављеног бројила је објекат подносиоца захтјева био прикључен на електродистрибутивну мрежу без електроенергетске сагласности дистрибутера и уговора о прикључењу. Такође је утврђено да је овај објекат подносиоца захтјева био прикључен на мрежу подземним каблом $4 \times 35 \text{ mm}^2$ – алуминијски, који је доведен до дистрибутивног ормара на објекту са ножастим осигурачима $3 \times 63 \text{ A}$, а са овога ормара је водио кабал $4 \times 16 \text{ mm}^2$ – бакарни, даље у унутршњост објекта.

Овлаштени радници противне стране су приликом контроле, нерегистровано бројило број 292426 искључили са мреже, без претходног упозорења, а на основу одредбе члана 97. став 2. у вези са ставом 1. тачка а. истог члана Општих услова.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, противна страна је правилно сачинила Рачун за неовлашћено утрошену електричну енергију НФ 110644177-7307-13291 од 24.07.2019. године у износу од 17.070,80 КМ, односно рачун је сачуњен у складу са одредбама Општих услова. С обзиром да се ради о виду неовлашћене потрошње из одредбе члана 89. став 1. тачка а) Општих услова, обрачунска снага је утврђена на основу одредбе члана 91. став 2. тачка а) подтачка 2. и 3. Општих услова, односно као производ највећег дозвољеног струјног оптерећења проводника (56 А), преко којег је извршена неовлашћена потрошња ($4 \times 16 \text{ mm}^2$ – бакарни) и номиналног напона, те је иста утврђена у износу од 38,64 kW. Укупна количина неовлашћено утрошене електричне енергије је, утврђена као производ обрачунске снаге, броја дана у мјесецу и броја часова у периоду неовлашћене потрошње, на основу одредбе члана 91. став 2. тачка б) подтачка Општих услова. На овако утврђену количину електричне енергије су примијењени одговарајући тарифни ставови у складу са одредбом члана 92. став 2. тачка б) Општих услова.

С обзиром на чињеницу да није тачно утврђено када су почињене неовлашћене радње на неовлашћеном прикључењу инсталација на објекту подносиоца на дистрибутивну мрежу, односно да је подносилац захтјева признао да је неовлашћено прикључење без електроенергетске сагласности извршено више година раније, тј. и прије куповине објекта у 2015. години, те да за то вријеме преузета електрична енергија уопште није плаћана, противна страна је за обрачун

неовлашћено утрошене електричне енергије правилно одредила максимално прописани период од годину дана, тј. период од 05.07.2018. до 05.07.2019. године, а на основу императивне одредбе члана 90. став 3. Општих услова. Узимајући у обзир наведене релевантне околности, у смислу одредби члана 91. и 92. Општих услова, укупан износ накнаде по основу неовлашћене потрошње електричне енергије је правилно утврђен у износу од 17.070,80 КМ, у форми Рачуна за неовлашћено утрошену електричну енергију НФ 110644177-7307-13291 од 24.07.2019. године, тако да немају значај за одлучивање наводи у захтјеву, да су приликом обрачуна "коришћени највећи параметри потрошње".

Имајући у виду утврђено релевантно чињенично стање у смислу одредби члана 89. став 1. тачка а, члана 91. и 92. Општих услова неосновани су и уопштени наводи у захтјеву подносиоца да је сачињени рачун за неовлашћено утрошену електричну енергију нејасан и незаконит. Такође се у захтјеву и коментарима произвољно интерпетирају одредбе члана 90. Општих услова у погледу одређивања периода неовлашћене потрошње, будући да је прије више година извршено прикључење инсталација на објекту подносиоца захтјева на дистрибутивну мрежу преко нерегистрованог бројила број 292426, односно без електроенергетске сагласности или уговора о прикључењу. Посљедњи преглед мјерног мјеста у смислу одредбе члана 90. став 2. Општих услова, се односи на преглед који подразумијева да је све било исправно на мјерном мјесту, а то никако не може бити преглед на мјерном мјесту када је откривена неовлашћена потрошња, како то сматра подносилац захтјева. Наиме, дана 28.06.2019. године, приликом редовног читања другог мјерног мјеста, овлашћени радник противне стране је указао на постојање непријављеног бројила. Ова околност је провјерена контролом овлашћеног тима, дана 05.07.2019. године, на основу радног налога број 66377/5540090 од 05.07.2019. године, када је несумњиво потврђено да је инсталисано нерегистровано бројило 292426, преко којег је објекат подносиоца захтјева био прикључен на електродистрибутивну мрежу без електроенергетске сагласности и уговора о прикључењу. Због тога се нису могли прихватити коментари подносиоца да је погрешно утврђен период неовлашћене потрошње. Према томе, у овом случају је период неовлашћене потрошње правилно утврђен у трајању од годину дана на основу одредбе члана 90. став 3. Општих услова,

Подносилац и у захтјеву и у коментарима потврђује да је електрична енергија коришћена под затеченим условима и од стране претходног крајњег купца, као власника објекта и од стране подносиоца захтјева, као садашњег крајњег купца и власника објекта, који је објекат купио и преузео у току 2015. године. Тиме се потврђује да је електрична енергија на овом мјерном мјесту више од годину дана преузима са мреже, а није плаћана, јер мјерно мјесто није било регистровано код противне стране. Због тога, за овај поступак није релевантна околност, услјед чега и чијом кривицом је настало такво стање, јер је то предмет других поступака у којим би се утврдила одговорност по том основу. У овом поступку је од одлучног значаја околност, која није спорна ни међу странкама, да је електрична енергија на овом мјерном мјесту преузима више година, а да није плаћана, што је у супротности са одредбом члана 15. Закона о облигационим односима ("Службени лист СФРЈ" број 29/78, 39/85, 45/89 и 57/89) и ("Службени Гласник Републике Српске" број 17/93, 3/96, 39/03, 74/04). Према томе, у овом случају је у погледу времена преузимања електричне енергије са мреже без њеног плаћања, дистрибутер вишеструко оштећен, а покушај подносиоца захтјева да се смањи прописани период неовлашћене потрошње, није ништа друго него покушај да избјегне плаћање електричне енергије, коју је преузео са електродистрибутивне мреже. Због тога је у овом случају правилно примијењен рок од годину дана из

одредбе члана 90. став 3, а у вези са одредбама става 1. и 2. истог члана Опшних услова.

На основу одредбе члана 39. Закона о електричној енергији, оператор дистрибутивног система – дистрибутер је одговоран за рад (погон), управљање, одржавање и развој дистрибутивне мреже, односно за обављање дјелатности дистрибуције електричне енергије, као дјелатности од општег интереса у смислу одредбе члана 11. став 1. Закона о енергетици ("Службени гласник Републике Српске", број 49/09). Имајући у виду наведене одредбе, неовлашћена потрошња електричне енергије представља грубо кршење прописа из области енергетике, будући да на основу ове одредбе, једино овлаштени дистрибутер може да предузима радње на електродистрибутивној мрежи и прикључку. Ова законска одредба јасно прописује да није дозвољено предузимање радње на електродистрибутивној мрежи од стране неовлашћених лица, па према томе свако неовлашћено дјеловање на прикључку и електродистрибутивној мрежи представља неовлашћену потрошњу у смислу члана 89. Опшних услова. Надаље, одредбом члана 72. став 1. Закона о електричној енергији је прописано да је за сваки појединачни прикључак на електродистрибутивну мрежу, корисник дистрибутивног система дужан прибавити електроенергетску сагласност, коју на основу одредбе члана 72. став 4. Закона о електричној енергији издаје дистрибутер, у оквиру јавног овлашћења, у форми рјешења, као појединачног управног акта. Дакле, у овом случају је без икакве сумње утврђено да је извршено неовлашћено прикључење бројила број 292426 на електродистрибутивну мрежу, без електроенергетске сагласности дистрибутера, будући да је електроенергетска сагласност издата након откривања неовлашћене потрошње. Наиме, неовлашћена потрошња је откривена и утврђена 05.07.2019. године, а рјешење број 8145/19 о издавању електроенергетске сагласности којим су утврђени електроенергетски и технички услови за прикључење објекта подносиоца захтјева на електродистрибутивну мрежу је донесено 19.07.2019. године, на основу чега је истога дана и закључен Уговор о прикључењу број 8145/19 од 19.07.2019. године. С обзиром на утврђено чињенично стање и образложени правни основ, у цјелости су неосновани коментари подносиоца да у овом поступку чињенично стање није потпуно и правилно утврђено, те да је погрешно примијењено материјално право.

Нису се могли прихватити наводи у захтјеву да је противна страна била дужна, поступајући по приговору, да донесе посебно образложену одлуку, сматрајући то повредама правила поступка. Наиме, приговор у смислу одредби члана 109. Опшних услова, је обраћање другој уговорној страни да се ријеша конкретан спорни уговорни однос, а не обраћање надлежном органу да проведе поступак и донесе одговарајућу одлуку. Дакле, подношење приговора у смислу одредби члана 109. Опшних услова је у ствари могућност да уговороне стране покушају непосредно ријешити спорне односе, тако да је одредбом члана 109. Опшних услова прописана обавеза противној страни да на приговор, купцу достави одговор у писаној форми.

Што се тиче навода у захтјеву у вези са радним данима, дистрибутер је увидом на лицу мјеста и достављеном фотографијом доказао да је радно вријеме подносиоца захтјева у току дана од 08.00 до 16.00 часова, те да на основу прописа радна седмица има 6 дана, па дистрибутер није дужан оперативно да прати када складиште подносица захтјева фактички ради.

Подносилац у захтјеву наводи да он није умишљајно предузимао неовлашћене радње на прикључењу објекта на мрежу без електроенергетске сагласности или без уговора о прикључењу и да не постоји његова кривица, по том основу. Међутим, ова чињеница није ни утврђивана, нити је она релевантна за

одлучивање у овом поступку. Одговорност за предузимање неовлаштених радњи на мјерном мјесту се утврђује у кривичном поступку пред надлежним судом, будући да се неовлаштеним радњама на електродистрибутивној мрежи стичу обиљежја посебних кривичних дјела, која се гоне по службеној дужности. У овом поступку су релевантне чињенице да ли је постојала неовлашћена потрошња у смислу одредби члана 89. Општих услова и да ли је обачун неовлашћено утрошене електричне енергије сачињен у складу са одредбама члана 91. и 92. Општих услова, а ове чињенице су у овој правној ствари несумњиво утврђене. Обрачун неовлаштено утрошене електричне енергије се сачињава у складу са напријед наведеним императивним одредбама Општих услова, а Општи услови су донесени на основу члана 23. алинеја 6. и одредбе члана 74. Закона о електричној енергији. Одредбом члана 74. Закона о електричној енергији јасно је утврђено шта је предмет регулисања Општих услова, односно таксативно је утврђено који односи треба да се уреде Општим условима. Између осталог, одредбом члана 74. тачка 12. Закона о електричној енергији јасно је прописано да се Општим условима уређује начин утврђивања количине и снаге неовлаштено утрошене електричне енергије, као и начин обрачуна и наплате неовлаштено утрошене електричне енергије. Подносилац захтјева дужан је платити обрачунати износ новлашћене потрошње, будући да је електрична енергија са електродистрибутивне мреже преузимања и коришћена у његовом објекту дужи временски период, односно више од годину дана.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, као и наведени правни основ, утврђено је да је захтјев подносиоца којим оспорава обрачун неовлаштено преузете електричне енергије са мреже у износу од 17.070,80 KM, у цјелости неоснован, те је одлучено као у тачки 1. диспозитива овога рјешења.

С обзиром да је неповољно одлучено о захтјеву за рјешавање спора, односно да је исти одбијен као неоснован, није се могао прихватити захтјев за накнаду трошкова поступка подносиоцу захтјева за рјешавање спора, те је утврђено да свака странка сноси своје трошкове, које је имала у овом поступку, а на основу одредбе члана 27. став 2. Закона о електричној енергији, а у вези са одредбама члана 103. став 1. и 2. Закона о општем управном поступку, како је и одлучено тачком 2. диспозитива овога рјешења.

Правна поука заснива се на одредби члана 25. став 2. Закона о енергетици ("Службени гласник Републике Српске", број 49/09) и одредбама члана 5. и 15. Закона о управним споровима ("Службени гласник Републике Српске", број 109/05 и 63/11).

Правна поука: Ово рјешење је коначно. Против овог рјешења може се покренути управни спор подношењем тужбе Окружном суду у Требињу у року од 30 дана од дана пријема овог рјешења.

Предсједник

Владислав Владичић